

120219 Fastlagssöndagen Lars B Stenström

Även en anonym tiggare har ett namn

På väg mot Jerusalem går Jesus
tillsammans med sina vänner
Han berättar om profetiorna
och om allt märkligt som skall ske,
ofattbart för lärjungarna
tydligt för Jesus
I Jerusalem väntar svek, hån, prygel,
skymfningar, spott och förakt, och till slut:
död och... uppståndelse!
Allt räknas upp, som om det redan hade hänt

Jesu sällskap är på väg upp till Jerusalem
Jeriko ligger ett par hundra meter under havsytan
och Jerusalem sträcker sig 800 meter därovan
I närheten av Jeriko satt en blind tiggare
En tiggare är inte vem som helst
någon anonym, okänd, utan en medmänniska,
en person, med ett eget namn
Bartimaios låter Markusevangeliet
oss veta att han heter

Under åren som redaktör på Kyrkans Tidning
insåg jag hur mycket the human angle betyder
Inte den mänskliga ängeln
utan den mänskliga vinkeln!
The human angel är en viktig ingång
om man vill fånga läsarens
eller tittarens uppmärksamhet
Det som är mänskligt nära blir mera angeläget
då väcks medlidande, och vi kan identifiera oss

Trots det - de utsattas anonymitet
sköljer över oss varje kväll i TV
och i morgontidningen med för den delen
De drabbade i Homs i Syrien är långt borta
och så många att de förlorar sina
personliga särdrag
De blir mer som schabloner

Till och med de rumänska tiggarna i Örebro
har inga namn – för oss
ändå heter de något
de har förnamn och efternamn
som de fått av far och mor,
och de har syskon och kusiner
ingår i en familj, en släkt
En tiggare, en flykting, en svältande
angår oss tydligen mindre
så länge anonymiteten råder
Ibland är denna anonymisering ett sätt för oss
att skydda oss – från tyngden av andras lidande
och från den moraliska plikten, och skulden.

Tiggaren hörde folkhopen komma
hans hörsel var det inget fel på
den var mera utvecklad och tränad
så att han hörde mer än
vad vanligt seende gör
Vi får lätt för oss att kretsen kring Jesus
gick till Jerusalem modstulna och molokna,
med hängande huvuden
Men det tror inte jag
I det här sällskapet rådde ingen tystnad
Jesus gick för det mesta i sällskap
med andra – och jag kan tänka mig
att det var ganska likt de gånger
då man själv har gått i klunga med andra,
det har ofta blivit ganska högljutt
av støj och skratt, sång,
roliga historier,
berättelser och samtal...
De kanske inte sjöng
I naturen ut vi gå, Joppehejdi
hejdi, hejda eller
Vi går över daggstänkta berg,
men nog sjöng de

Tiggaren, som har ett namn,
Bartimaïos, Timaïos son,
han får höra att det är Jesus från Nasaret
som går förbi - då händer det
som gör denna berättelse så speciell
Bartimaïos ropar högt:
– Jesus, Davids son, förbarma dig över mig!

Och visar därmed att han vet vem Jesus är
den Messias man väntat är på väg

Nu blir det omvända världen
Som om tiggaren vad den
som förde mest oljud
lät mest och störde
Han tystas ner av dem som gick
främst i den stora klungan
Inte tiger han för det!
Försöken att ta ifrån honom rösten
sporrar honom att ropa ännu högre
till dess Jesus hör honom

Att ropa tills Jesus hör! Det lär han oss.
Att ropa tills Jesus hör!

Men är inte det konstigt?
Vet Jesus inte redan från början
vad Bartimaios eller vad vi behöver?
Varför måste vi ropa och be?

Ni som är bibelsprängda
vilket uttryck, ni som är
bevandrare i bibeln vet att
det finns en passage i Gamla testamentet
där man retar en annan Guds profeter
för att deras Gud hör så dåligt
I 1 Kungaboken 18 utkämpas
en kamp mellan Guds profet
och Baals profeter. Elia retar dem:
ropa högre! Han är ju gud,
men han har väl sitt att sköta,
han kan ha gått avsides
eller vara ute i något ärende.
kanske han sover
och måste vakna först...

I de flesta religioner
söker människor hjälp från Gud
genom att i sång och bön
lyfta fram problem, svårigheter och behov
När bönesvaren uteblir och
orden studsar från väggar och tak
kan det tyckas som att Gud har stängt
sin mottagning och har annat för sig,

sover, inte lyssnar...

Vi ska ropa och be, inte för att Gud sover
utan därför att uthållighet i bönen
är något Bibeln i många texter uppmanar till
Uthålligheten blir ett tecken på tro
den stärker och fördjupar, förankrar, tron i oss
Vi ska inte behandla bönen som en snabb beställning
ur en katalog för bönesvar som fraktfritt
och enkelt levereras nästa vardag

Bönen till Gud gör också nytta hos oss själva
den förstärker vår egen motivation
gör oss beredda att ta emot vad Gud har att ge
och förbereder oss på att själva delta
och vara aktiva görare i Guds handlande!

Tiggarens rop hör hemma i vår gudstjänst
eftersom vi känner igen Jesus som Messias
vilket tiggaren gjorde,
han ropade i tro på Guds makt,
Vi förlitar oss och tror också på Gud.
De utsattas nöd blir till vår
Medmänniskans problem och svårigheter
ger vi röst åt i gudstjänsten
I bönen identifierar vi oss med dem
märk det, de utsatta,
anonyma eller kända med namn
blir våra bröder och systrar!
I högmässan sjunger vi vårt Kyrie:
Herre förbarma dig,
Kriste förbarma dig,
Herre förbarma dig!

Redan på 400-talet hördes denna bön
om förbarmande och blev till ett omkväde,
en refräng, i bönerna, som kallas litanior,
bönerna om stöd och hjälp,
om Guds förbarmande och skydd

Vem är det då som sitter vid sidan av vägen
när vi idag ber för de utsatta?
Även du och jag kan sitta där
Jag hade tänkt dela ut lappar där
var och en kunde skriva vilka som
särskilt angår, vilka som fyller ditt sinne,

vilka är de drabbade Du ömmar för
Vill be för? Du får skriva dem
inte på en lapp, men i minne och hjärta
Vi lyfter fram dem som bröder och systrar,
som medmänniskor
identifierar oss med deras behov
och ber om förbarmande

Vad säger den här texten om oss?
Att vi riskerar att tysta ner ropen på hjälp
Om de inte hörs, kan vi glömma dem
låta dem försvinna
Om det var vi som satt vid väggkanten
ville vi ju inte att någon skulle
beröva oss vår röst, hindra oss
från att höras

Att blindhet på olika sätt finns hos oss alla
och vi behöver hjälp att upptäcka, och se
det vi inte kan eller vill se trots att vi behöver
bli varse förmågor och gåvor,
våra brister och felsteg

Att om inte undret skett på det sättet
kunde det kanske ändå ha ägt rum
På något annat sätt
Med oss som förändringens redskap
Vi vet ju att vi inte alltid blir hjälpta
så som vi själva önskar
Men i Jesus sällskap
kan vi i vår fysiska eller andliga blindhet
verkligen få låna syn från andra
samtidigt som andra får bidra
med sin hörsel, får vara öron,
Bristerna minimeras och
vi berikas av varandras gåvor

Mitt ibland oss finns de som fått Guds hjälp
som genom Jesus fått sitt liv, sin tillvaro
förvandlad – tiggaren anslöt sig till sällskapet
han följde med Jesus och prisade Gud!
Det i sin tur väckte ny lovsång:
allt folket som såg det sjöng Guds lov.

Vi är ett folk – församlingen är inte summan av
av enstaka individer, helt oberoende av varandra

När vi i enlighet med Guds vilja samlas
till gudstjänst blir vi ett Guds folk
Det är vår uppgift – att höra samman
inte för att vi tycker lika, har samma smak
utan för att Gud gör ett folk, en kropp av oss

Gudstjänsten är i alla dess delar
vår gemensamma, vare sig det är
en försångare som hörs,
en frivillig ideell medarbetare som ber kyrkans förbön
eller en präst som i nattvardsbönen
ber om Anden över gåvorna av bröd och vin
I all sin rikedom är detta vår gemensamma tillbedjan

Vad säger texten om Gud?
Att Gud genom Jesus går i vår gemenskaps mitt
I vårt sällskap finns han, han delar våra liv

Att Jesus har alltid all tid, den är hans
och han lyssnar till oss, hör vår nöd

Att Jesus låter mannens tro medverka
i det som sker - Gud har makt att befria
inte bara en tiggare vid sidan av vägen
utan oss alla

Så får vi till sist också ropa som tiggaren
som de anonyma som Gud alltid känner
anonyma för oss,
kända med namn och älskade av Gud
Vi ropar med dem som lider och plågas
långt utanför vårt snäva synfält!

Vi får ropa och be om förbarmande över
alla dessa och vår församling och oss själva
Så säg nu högt och ljudligt:
Herre förbarma dig!
(församlingen svarar: Herre...)
Kriste förbarma dig!

Herre, förbarma dig!

Predikotext: Lukasevangeliet 18:31-43
Parallelltext i Markusevangeliet 10:46-52